

Pavienis numeris 2 Centu.

Single Copy 2 Cents.

KATALIKAS EXTRA

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS.

No. 54

(Lithuanian Daily).

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Spalių (Oct.) 8 d., 1914 m.

Entered as Second-Class Matter August 6, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of Mar. 3, 1879

Metai XVI

VOKIEČIAMS NESISEKĖ LIETUVOJ

Belgijos valdžia sostinę perkėlė iš Antwerp į Ostend

VEIKIMAI ANT JURIŲ, Belgijos pasieny eina dideli mušiai

Rusai Vengrijoj sumušti. Laukiama didelio mušio Rusijos Lenkijoje.

Francuzas įveikė vokiečių padangėse.

Kaizerio antras sunus sužeistas. Norima Anglija užpulti iš padangių.

Žuvo 2.500 japonų. Caras nusprendęs sunaikinti Vokietiją.

Vokiečiai prisipažįsta prie nepasisekimo Lietuvoj.

BERLYNAS, spalių 8. — Galų gale vokiečiai pripažino, kad jų išiveržimas į Suvalkiją pasibaigė nepasisekimu. Pripažįsta, kad dabar Suvalkijos parubežį jie tik ginasi, o neužpuldinėja. Nustoję bombarduoti ir Rusijos tvirtovę Ossovecą. Bet didžiųjų kanuolių bombos padegusios miestą. Kaikuriuose vietose jiems pasisekė išardyti Rusijos geležinkelius. Dabar vokiečiai laiką ties Drosken, kur turi didelės apkasas ir atsilaukia prieš skaitlingesnę Rusijos kariuomenę.

Mušiai ties Augustavu ir ties Suvalkais buvę kruvini. Vokiečių artilerija

veikusi puikiai ir jau pergalė buvo kryptanti į vokiečių pusę, bet vokiečių artileristų daug žuvę ir viskas po to kitaip nuėjo. Viena vokiečių batareja netekusi visų savo artileristų.

(Tąsa nuo 4 pusl.).

Francuzai atsigriebė.

LONDONAS, spalių 8. — Ant kairiojo talkininkų sparno francuzai buvo netekę pozicijų tarp Chaulnes ir Roye. Bet po to toj vietoj buvo labai smarkus mušis ir francuzai tą mušį laimėjo ir atsiėmė pozicijas.

Toliau ant to paties kairiojo sparno arti Belgijos sienos eina atkaklus susirėmimas. Iš to mušio dar niekas nepaaiškėjo ir nežinia, kurios pusės bus viršus.

Mušio linijos viduryj vietoj veik pilna ramybė. Ant talkininkų dešiniojo sparno, Woivre provincijoje, francuzai varosi pamažėl pirmyn. Per tą provinciją Vokietijos įpėdinis ejo didžiu smarkumu linkui Paryžiaus. Dabar virto kitaip. Francuzai per tą provinciją briaunasi ir artinasi link vokiečių žemės.

Oficialiai Londone skelbiama, kad vokiečiai Francijoje ir Belgijoje turi 23 veikiančius korpusus.

Dvikova ore.

Bordeaux, spalių 8. — Oficialiai pranešama apie francuzų ir vokiečių lakunų dvikovą.

Vokiečių orlaivis su 2 asmenimis ėmė skraidyti ant francuzų pozicijų ties Reimsu. Vokiečiai jau buvo belėkį atgal, bet tuo tarpu francuzų lakunas Frantz su mechaniku Quinault skrydo oran. Francuzai gabiai pavartojo orlaivį, prilekė prie vokiečių orlaivio iš šono. Francuzai šovė ir pataikė; vokiečių orlaivis su savo abiem lakunais žlegtelėjo žemėn.

Dalykai Austrijoje.

BERLYNAS, spalių 8. — Iš Huszt, Vengrijos, oficialiai pranešama, kad rusai buvo smarkiai susikibę Vengrijos ties Tecso. Rusai pasitraukė. Tai reiškia, kad Vengrijoj rusai trumpam ar ilgam laikui sulaukyti.

Rusai savo keliu skelbia, kad ties Sanok upe rusai sumušę austrus ir paėmę keletą kanuolių; taipgi paėmę nelaisvių.

Przemysl tebėra bombarduojamas.

Iš Krakovo apylinkių nieko nepranešama. Rusai, matyt, nukreipė savo domą į išiveržimus vokiečių Lenkijon.

Visur Austrijos karvedžiai pakeičiama vokiečiais. Generalio Austrijos štabo

Iš karo lauko reginys: (1) Ant upės Oise suplaisintas tiltas, (2) Vokiečių apkasos ties ta pačia upe.

viršininkas, gen. Conrad, taipgi pakeistas vokiečiu.

Belgų valdžia apleido Antwerpą.

Londonas, spalių 8. — Vakare iš ryto vokiečių oficerius, balta vėliava nešinas, atėjo į Antwerpą ir reikalavo, kad miestas pasiduotų. Jei ne, tai 9:30 val. prasidės bombardavimas. Belgai atsisakė pasiduoti.

Po to belgų valdžia paskelbė, kad kraustosi iš An-

twerpą į Ostend. Išvažiavo ir kardinolas Mercier. Važiavo automobiliais. Daugiau kaip 10.000 gyventojų apleido miestą.

Kaip sakė vokiečiai, taip ir pradėjo bombarduoti. Vokiečiai sako, kad už kelių dienų paims miestą.

Veikimai jurėj.

Londonas, spalių 8. — Anglijos povandeninis laivas atplaukė Šiaurinėj jūrėje arti Vokietijos pakranės ties galu upės Ems ir nuskandino vokiečių torpedinį laivą. Gandas eina, kad

kartu su torepdiniu laivu dar vienas vokiečių skraidulio likęs pasiūstas jūros dugnan.

Kaizerio sunus sužeistas.

Londonas, spalių 8. — Iš Berlyno pranešama, kad princas Eitel, kaizerio antras sunus, gavo žaizdą į kelį. Buvo sužeistas mušy, ir nukrito nuo žirgo.

Londonas, spalių 8. — Valdžia užgynė gabenti vilnas užsienin. Spėja, kad jų gali prireikti namie.

EXTRA!

PETROGRADAS, spalių 8. — Oficialiai pranešama, kad po mušių Suvalkijoje vokiečiai skubiai pasitraukė iš Klaipėdos.

Gal bet vokiečiai pasitraukė iš visos Žemaitijos. ANTWERP, spalių 8. — Ties Antverpu veikia 5 vokiečių korpusai.

Du kartu vokiečių lakunai metė į Antwerpą bombas, kurios sugriovė septynis namus ir užmušė arti 20 asmenų.

LONDONAS, spalių 8. — Kanados kariuomenė jau esanti arti Anglijos.

KATALIKAS
(The Lithuanian American Daily)
Published every day except
Sundays & Holidays.
Published by
JOHN M. TANANEVICH
S. P. TANANEVICH
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
To Europe for one year 7.00
Advertising Rates Moderate.
All letters shall be addressed to:

KATALIKAS
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

**DIENRAŠČIO PRENUMERATA
YRA SEKANTI:**
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.75
Pavienį numerį kainu 2c.
Rašydami laiškus adresuokite:

KATALIKAS
Amerikos Lietuvių Dienraštis
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

Mūsų pastabos.

CHOLERA — ŽMONIJOS RYKŠTĖ.

Nekartą laikraščiuose pasirodė žinios apie tai, kad Austrijoj apsiereiskė cholera. Nors dabar jau mokslo vyrai daug ką susekė apie tą ligą ir žino, kaip jai užkirsti kelią, bet vaistų nuo jos nėra ir taipgi tokiamė sumišime tiesiog negalima būtų užkirsti jai kelią. Baisų, kas tuomet gali ištikti. Niekas tiek žmonių nenuteriotų, kaip cholera veikė pracityj.

Dalykų žinovai nurodo, kad mažiausia 50% iš susirgusiųjų cholera turi mirti. O jei yra gerai išsivyravusi, tai tuomet neša 90%.

Cholera buvo žinoma jau prieš Kristų. Nekartą ji siautė po visą pasaulį ir nusinešė milijonus aukų. Yra tai viena baisiausių ligų.

1826 m. cholera apsi-Chinijoj. Ten ji viešpatavo veik istisus metus. Sekančiais 1821 metais atsidangi-no į Persiją ir Arabiją ir pasiekė Kaspijinę jūrą. Dre-bėjo tuomet visa Europa, bet liga nepersimetė į Eu-ropą.

1826 metais cholera apsi-reiskė Indijoj. Perėjo per Persiją ir 1830 metais per-simetė į Rusiją. Iš Rusijos nubangavo į Vokietiją, Au-striją, Vengriją, Turkiją, o 1832 m. apsiereiskė Angli-joj. Niekas, rodos, negalėjo sustabdyti jos plėtojimosi. Paskui per Kanadą pasiekė ir Šv. Valstijas.

Iš Buffalo umai prasiplati-no po New Yorką, Alba-ny, Baltimore, Philadelphia, Washington, Cincinnati, St. Louis, New Orleans. Veik nei vienas miestas neišliko nepaliestas tos rykštės.

Antru kartą šioj šalyj pa-sirodė ta liga 1849 m. Pir-miausia pasirodė New Or-leans. Iš čia šakojosi linkui šiaurės ir rytų. New Yor-ke per vieną savaitę mirė 700 nuo choleros. Tuolaiki-nis prezidentas paskyrė maldos dieną, idant žmonės melstųsi, kad Dievas teik-tųsi atitolinti tą rykštę.

Baigianties 1849 metams liga prapuolė, bet 1853 me-tais vėl ėmė siausti. Baisiau-sia siautė ta liga Philadel-phiaj. Vienas tuolaikinis laikraštis šitaip aprašo da-lykų stovį:

„Daugelis pasilikusiųjų mieste užsidarė namuose ir bijo pasirodyti ant gatvių. Buvo rokuojama, kad tabo-kos dūmai apsaugoja nuo li-gos, todėl daugelis vyrų, net moterių ir vaikų nuola-tai turėjo cigarus burnoj. Kiti tikėjo, kad česnakai apsaugoja nuo ligos ir to-del čiuipė juos visą dieną; kaikurie nešiojo česnakų ki-šeniuose ir čėverykuose. Daugelis bijojo prisileisti barzdaskutį arti savęs. Dau-gelyje namų nuolatai dvokė parakas, smilkstanti tabo-ka, uksusas ir tt. Bažnyčios, knygynai ir kitos viešos į-staigos buvo uždarytos.“

Choleros mikrobai laiko-si vandenyj, jei miesto van-duo užkrėstas, tai visi gy-ventojai viena diena gali už-sikrėsti. Užsikrėtęs žmogus arba ima gyti arba miršta po 24 valandų po užsikrėti-mo.

ATLYGINIMAI UŽ NUO- STOLIUS KARO METU.

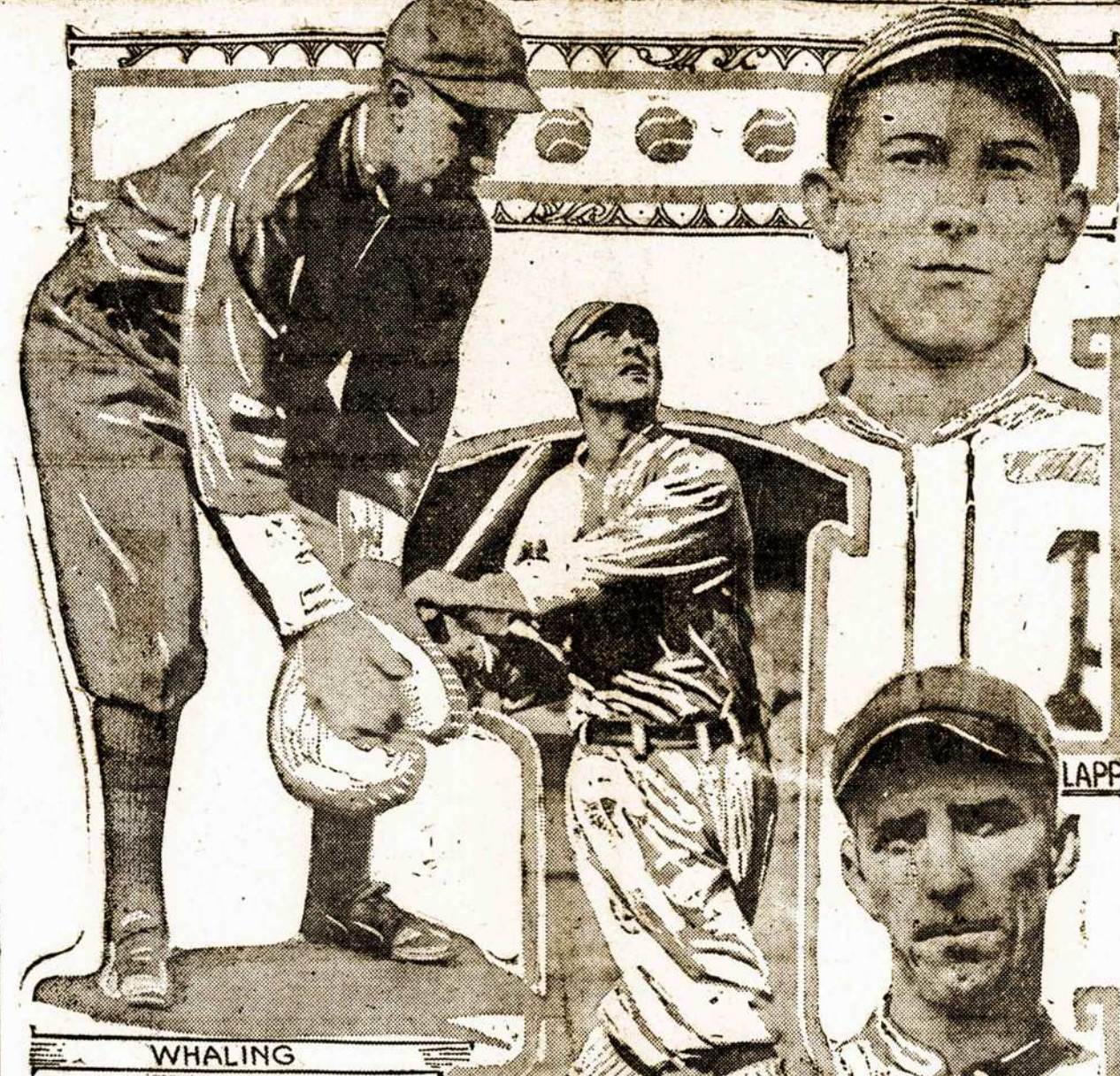
Seinų „Šaltinis“, skaito-me „Išveivų Drauge“, rašo, kad visiems Lietuvos gy-ventojams už padarytus nuostolius karo metu Rusi-jos valdžia atlygisianti ir tai gausiai, tik, esą, reikia nukentėjusiems nesnausti ir tam tikrai komisijai pasa-kyti, kokius nuostolius tu-ri.

Štai „Šaltinio“ žodžiai:
„Šitas karas padarys Lietuvai daug nuostolių. Jau neminint kita ko, nebus nuvalyti laukų javai ir ne-galima bus užsėti žiemken-čių. Be to gali būti sunai-kinta trobų ir šiaip jau tur-to.“

„Už karo nuostolius atly-ginama. Kol dar nekariau-jama, jei Rusijos kareivija kur pereidama padaro nuo-stolių, tai tuojaus paskui ei-na komisija, kuri įkainuo-ja ir atlygina. Reikia tiktai pačiam nukentėjusiam ne-snausti ir pareikalauti tik-ros nustotojo daikto kainos.“

„Kuomet jau eina karas, žinoma, nėra kada komisi-jai įkainuoti. Tuomet nuo-stolių didumas sprendžia-mas karui pasibaigus. Už-moka už viską. Ir gana ge-rai moka. Štai, pav., viena moteriškė iš Seinų apskri-čio turėjo per japonų ka-rą namelius Mandžurijoje gal 500 rublių vertės. Po ka-ro, kadangi nameliai buvo sugriauti, gavo atlyginimo aplink tris tukstančius rub-lių. Nereikia jau minėti, kad kiekvieno turi būti rupestis, idant neliktų nenuskriaus-tas ir kad patsai per savo nerangumą nepasiliktų nu-skriaustas. Kas nereikalaus, gali tą ir užmiršti.“

„Mobilizacijos ir karo pra-džios metu reikėjo daug va-žinėti. Tie važinėjamai nėra dovanai. Mokama nuo vėr-to. Viršila (vaitas) turi su-rašyti kiek kas važinėjo, paskui vyriausybė užmokės. Kuomet buvo mobilizacija 1911 metais, pasibaigus mo-bilizacijai buvo pareiklau-ta žinių, kas važinėjo. Pini-

Smarkiausieji atletiškių kliu-bų „catcher'iai“.

gai buvo atsiųsti apskričių (pavičių) viršininkams, o šie išmokėjo viršiloms, kad atiduotų žmonėms. Jei daug žmonių negavo atlyginimų, tai aišku, kad patis kalti.“

Taip rašo „Šaltinis“. Su-lyg jo tų žodžių, karo metu dar galima net gerai pasipelninti iš valdžios išdo, nes, girdi, už viską gerai at-lyginama. Tačiau labai abe-jotina, kad taip būtų, kaip „S.“ rašo. Karo metu mu-šių lauke ne tik laukai iš-trempiami, bet dar namai sugriauinama, sudeginama, miškai iškertami. Ar gi val-džia gali įstengti nors da-limis atlyginti? Be abejonės, atlyginimus apturi intek-mingieji nuskriausti asme-nis, bet ne prasciokai, ku-riems įsakoma tik klausyti, kas liepiama ir nei murmti-lėti. Jei jau bent kurioj val-stybėj už apturėtus karo metu nuostolius ir atlygina-ma, tik jau ne tokioj Rusi-joj, kur viskas atžagarei-viai vedama, kur nėra nei kokios laisvės, kur persekio-jama kiekviena žmogaus mintis.

Todėl tais atlyginimais ir nėra ko džiaugties. Nes jei vokiečiai perėjo Suvalkiją skersai ir išilgai, tai nereiš-čia ten kokie paprastieji mane-brai, bet tai tiesiog vi-sos šalies supustijimas, pa-vertimas į tyrlaukius.

Kas kita yra gyventojų ramnimas, gi kas kita tik-rasai faktas. Išrodo, kad „Šaltinio“ užduotis tik gy-ventojus guosti, raminti.

„Tautos Fondas“ - Lie- tuvos viltis.

Skaitome laikraščiuose, kad visoje Suvalkijoje jau antra savaitė eina dideli mušiai tarp rusų ir vokie-čių armijų, kad kita vokie-čių armija įsiveržė Kauno gub. ir jau pasiekė Rasei-nius. Taigi jau pusė Lietu-vos paversta karės lauku, ištieriota, išnaikinta. Ateina iš Lietuvos laišku, kuriuo-se aprašoma, kokioje bai-mėje ir varge randasi da-lyk mūsų broliai tėvynėje.

Išvyti iš namų, slapstosi po miškus, prieš akis žiemos šalčiai ir badas, o čia tik dairykies, kad vokiečių kul-ka nepagriebtų. Kraštas baisiausiai nunaikintas, nu-tryptas, trobos išdegtos, vietomis nei medelio, nei žolės nepalikta. Daugelis gy-ventojų, viską pametę, iš-bėgo į Rusijos miestus, kur slankioja alkani gatvėmis. Iš niekur pagalbos. O kiek mūsų brolių galvas pagul-dys ant mušio lauko, kiek liks varguolių, našlių ir na-šlaičių. Šiandieną nei vienas iš mūsų negali abejoti, kad dabar kiekvieno lietuvių švenčiausia priedermė ne-šti savo broliams pagelbą. Šiandieną visos Lietuvos viltis — tai „Tautos Fon-das“. Juo daugiau suplauks aukų į tą Fondą, tuo dau-giau asarų bus nušluostyta, tuo daugiau vargo bus pra-šalinta, tuo geriau bus ap-rūpinti ir visos tėvynės rei-kalai, nes iš to paties Fon-do reikės kiek skirti, pagal reikalo, ir išgavimui Lietu-vai didesnės laisvės, kad mūsų tėvynė po tos baisios karės liuosiau galėtų atsi-krėpti ir eiti nebevaržomu pažangos keliu. Tačiau žy-miausias dalis iš tų suau-kotų pinigų turės eiti sušel-pinimui nukentėjusių nuo ka-ro, nes tas yra svarbiau-sias mūsų brolių reikalas.

Kad pasekmingiau su-tvarkius aukų rinkimą, rei-kia, kad netrukus visose mūsų kolonijose tuo tikslu susidarytų vietiniai komi-tetai. Pradžią tiems komi-tetams turėtų padaryti ar-ba kokia lietuvių draugija, arba ir atskiri, labiau žino-mi toje kolonijoje, žmonės. Komitetai taip turi būti renkami, kad jie turėtų pil-ną pasitikėjimą vietinės vi-suomenės. Tuoj po išrinki-mo komiteto, jo narių var-dus ir pavardes netrukus reikėtų paskelbti laikra-ščiuose.

Vietiniai komitetai su pa-gelba vietinių žmonių ge-riausiai galės nuspręsti, kaip pasekmingiau sutvar-kius ant vietos aukų rinki-mą.

Tautos Fondo valdyba, pasiremama Politiškojo Seimo nutarimais ir komisi-jos narių nuomonėmis — nuo savęs pataria visuome-nei ypatingai pasirūpinti, kad 1) būtų renkamos au-kos po namus per tam tik-rus kolektočius, 2) kad bu-litų tinkamai sumaudota au-laičių. Šiandieną nei vienas iš mūsų negali abejoti, kad kad kuodidžiausias lietuvių skaitlius skirtų Tautos Fon-dui vienos dienos uždarbį. Šiandieną visos Lietuvos klausimą visų draugijų su-sirinkimuose.

Visam veikimui del aukų rinkimo vietiniai komitetai turės paimti iš „Tautos Fondo“ valdybos tam tik-rą įgaliojimą ant rašto, ant kurio bus Tautos Fondo antspauda ir valdybos para-šai. Kreipdamies del to įga-liojimo į „T. Fondo“ valdy-bą, lai tie išrinktieji žmo-nės atsiunčia išrodymus, kad jie ištikrųjų buvo iš-rinkti.

„Tautos Fondo“ valdy-ba išleido tam tikrus lapus aukoms surašinėti. Tie la-pai bus pažymėti „Tautos Fondo“ vardu ir antspau-da; ant jų yra išspauzdin-ti visų komisijos narių var-dai ir pavardės ir bus sura-šomi vardai ir pavardės vi-sų aukotojų. Visi lapai bus sunumeruoti iš eilės. Vie-tiniai komitetai malonės pa-reikalauti tų lapų iš „Tau-tos Fondo“ valdybos ir pas-kui juos drauge su pinigais grąžinti „T. Fondo“ valdy-bai. Kolektočiai, kurie rinks po namus aukas ir „T. Fon-dą“, turės su savimi tuos lapus, pažymėtus „Tautos Fondo“ antspauda, ir taip-pat įgaliojimą ant rašto nuo savo vietinio komiteto. Del didesnio pasitikėjimo gali

buti pageidaujama, kad tie kolektočiai užtatyti vietiniam komitetui bent nedide-lę kauciją.

Vietiniai komitetai, paga-liau atskiri žmonės lai siun-čia aukas „Tautos Fondo“ valdybai šitokiuo būdu:

Išrašykite Money Orderį ar čekį Tautos Fondo išdi-ninko vardu: B. Vaišnoras, Pittsburgh, Pa, bet podraug su laišku reikia siųsti Mo-ney Orderį ar čekį Tautos Fondo raštininkui, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Tautos Fondo išdininkas, p. Vaišnoras, kas mėnuo pa-skelbs laikraščiuose visų į-plaukusių pinigų sąrašą.

Tautos Fondo valdyba.

Kada įvyks visuotinoji romybė ir laisvė.

Jau veik bus du mėnesiai, kaip Europoje prasidėjo ta kruviniausia žmonių sker-dynė, kurioje ima dalyvum milijonai išbadėjusių, su-vargusių kareivių.

Visas protas ir pastangos šiandieninio žmogaus yra atkreipta į tai, kad tik ku-daugiausia išvadyti nekaltų žmonių ir visur atlikti ku-baisiausia išnaikinimą. Tie orlaiviai, skrajojantys pra-dangėmis mašinos, šešiolicos colių kanuolės, kurių vienas šovinis atsieina kelis tuk-sančius dolerių — viskas paleista darban.

Kuodailiausi miestai, mie-steliai, sodžiai, pasinėję tarp liuliuojančių javais laukų, naikinami be jokio pasigai-lėjimo.

Ir kad visi tie valdovai, kurių įsakymais daroma tos baisenybės, būtų pasėję nors keliatą javų grūdų savo rankomis į tuos laukus, ar-ba padėję nors vieną akme-nį namų pastatymui, tai jiems nebūtų taip lengva pa-kelti ranką ant to, kas per šimtmečius buvo sudaryta sunkiais žmonių darbais.

Tiktai toks barbarinis nu-teriojimas ištisų apygardų, miestų ir iššudymas tuk-sančių žmonių yra galimas tiems žvėrims, turintiems žmogaus pavidalą, kurie ne-kuomet nieku nėra prisidė-ję prie sudoravimo tos visos kultūros ir dailės ir kurie juokiasi matydami minias badaujančių našlaičių.

Labai keistai atrodo šių dienų žmonija, pasiekusi augščiausią laipsnį moksle ir civilizacijoje, leidžianti sau už nosies vedžioti to-kiems kaizeriams, carams ir tam panašiams nenaudė-liams.

Apie visa tai begalvojant gema klausimas, iš kur ir

kaip atsirado visi tie gaiva-lai, galinti sutaisyti tokią baisiausią visapasaulinę skerdynę.

Visi gerai žinome, jogei vieni darbuojasi iki dide-liausiam nuvargimui, kiti nieku nedirbdami, duksta iš tukimo ir iš tų padukėlių tarpo susidaro kuopa taip vadinamų kaizerių, carų et co., kurie sutraukia vargšus darbininkus kruvon ir lavi-na, kaip galima mikliau kits kitą skersti.

Tik tada galime tikėtis visuotinos romybės ir lais-vės įvykimo, kada nuo šios žemės paviršaus bus išnai-kinta visa ta gan neskait-linga kraugerių veislė.

L. Šiupis.

INDOMIOS ŽINIOS APIE CHICAGO.

Saliunų Chicagoj yra 7.-152, o bažnyčių 1.114. Ant vienos tad bažnyčios išpuo-la penki salionai. Per pereit-us metus pastatyta 51 baž-nyčia ir dvi nugriauta.

Mokyklų yra 294, kningy-nų 22, laikraščių 760.

Vyrų Chicagoj yra 1.125.-764, moterių 1.059.519. Jei visi vyrai susiliėtų į vieną vyrą, tai tas vyras būtų 4.-083.859.550 pėdų augštas ir svertų 108.421.050 svarų. Jei visos moteris susiliėtų į vieną moterį, tai ji būtų 3.430.910 pėdų augšta ir svertų 80.045.125 svarų. Daili būtų porėlė. Vedusių vyrų yra 53.6%. Policiantų yra 4.955. Per metus jie su-areštuoja ir pastato prieš teisėją 83.852 asmenis.

Jei visas Chicago's gatves ištiesti į vieną gatvę, tai ji būtų 2.948.15 mylių ilgio; 1.863.36 išbrukuota, o per 1.350 mylių eina gatveka-riai.

Vokietija kasmet pirka-davo iš Šv. Valstijų medvil-nės už \$170.000.000, vario už \$75.000.000, kviečių už \$60.-000.000, taukų už \$40.000.-000, naugių už \$20.000.000.

Nuo 1908 m. iki 1912 me-tų Argentinon įgabenta 2.-074 motoreiklų ir 37.192 dviračių. Dviračiai daugiau-sia gabenta iš Anglijos.

Illinois valstijos upėse ir ežeruose per motus prižve-jojama 20.000.000 svarų žu-vies. Žuklavimu užsiima 5.-000 asmenų.

Mokykla Angliškos Kalbos.

Kiekvienas išmoks angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti labai trumpame laike per šios mokyklos atskaitinį metodą. Dieniškai ir vakariškai klasi-s. Kurie gyvena kitose miestuose Šv. Valst. ir Kanadoj, mokina per laiškus (korespondencija) labai pasekminga metoda. Del platesnių žinių rašykite pas:

WAITCHES BROS.
1741 West 47th Street :: Chicago, Ill.

Skaitytojų Domai!

Kad išvengus neesipratimų adresu permaining, prašomo gerbiamųjų Amerikos Lietuvių Dienraščio „KATALIKO“ skaitytojų paėmus atvirlaiškį, arba laišką, užrašyti žemiau nurodytoje formoje, išpildyti, kaip nurodyta, ir mums atsiųsti. Galite net iškirpti šią kortelę užpildyti ir sugrąžinti mums. Užrašant adresą, malonėkite rašyti kaip galint aiškiau ir stengtis užrašyti teisingai. Gatyvės vardą geriausia užrašyti pasižiūrint ant kampo prikalton rodyklėn.

Senas adresas:
Vardas pavardė
No. gatvė miestas
Valstija
Naujas adresas:
Vardas pavardė
No. gatvė miestas
Valstija

Tik taip užrašytą adresą prisiuntus, galite tikėtis, jog neatsitiks jokių neesipratimų dienraščio išsiuntimo ir administracijai daug palengvinsite.

Iš atsiminimų.

(Pabaiga).

Paprastai matyti tokių raštų tik šventose kalbose, tai bežiurėdamas i lietuvių laikraščius nežinau, kas su manim darėsi: rodėsi man lyg sapnas, lyg koks regėjimas. Nebuvo-nebuvo — va jau turi, drebėjai del prigimta kalba spaudinto žodžio ir su juo slapstais — va ir beskaitytai be jokios baismės spaudzintus laikraščio lapus, lyg koks ponas!...

Ir žiūrėdavau i tą laikraštį godžia akimi, virpančia širdimi, bet mano rankos buvo nuo jo tolimos.

Kas norėjo ir galėjo, tas prenumeravo ir skaitė, besijauzdamas nepaprastai laimingu ir garbės pilnu. Bet man menkuoliui toji laimė buvo nepasiekiamą, neprieinamą, dar negalima. Kas galėjo man tame padėti, manęs nesuprato ir su prasti nenorėjo. Ir jiems naujienų, kaip anuomet svaiojau, paskaityti taipgi dar negalėjau...

Lietuviški laikraščiai, kaip minėjau, eiti jau pradėjo, bet jiems kelias i žemumas buvo didžiai klampus: niekas jo nebuvo taisęs, o darbininkų, tiesą besakant, buvo labai mažai...

Šių va metų pavasaryj gegužės 7 (balandžio 24) dieną sueina lygiai dešimtis metų nuo anos valandos (o tai buvo paminėta dieną pavasari 1904 metais), kada išėjo valdžios įsakymas leisti lietuviams spaudą ingimtają kalbą.

Ne ilgametis tai jubilėjus, bet mums, lietuviams, labai svarbus.

Nedaug, rodos, praslinko laiko nuo to palaimintojo pavasario, bet kiek tai įvyko permainų Lietuvos gyvenime — pagalvokime!

Su spaudos leidimu prasiėjo naujas mūsų tėvynės gyvenimas.

Lietuvi, kurs skaitai ši laikraštį! Tu esi dabar daug laimingesnis, negu prieš anuos 1904-tuosius metus, kada ne tik "Šaltinio", bet nei kitų šiandien einančių mūsų laikraščių nebuvo; o kad kuris ir užklydo kada netyčiomis iš Prūsų, ir tai bailingai ėmėi, kaip didėliausi "blogą" slėpei, nes už tai lengvai galėjai prasikaltsti.

O šiandien, broleli? Laimė tau, kurs skaitai, laimė ir man, kurs rašau! Niekas mūsų už tai nebebaudžia, niekas mūsų nebepersekioja... Delto tai mes dabartės ir kįlame, ir žmonėjame, ir visame gerame žengime pirmyn.

Prieš anuos metus sukuo

budavo gauti koks spaudzintas ingimtaja kalba lapelis. O šiandien? Visų laikraščių, kokių dabar turi, niekaip nebesugebėtu, me vieną perskaityti. Neturėjome draugijų. Gi dabar? Spaudą atgavus, jau beveik neberastumei Lietuvos tos parapijos ar kampeio, kur nebutų žinoma kokia-nors lietuvių draugija. O vienybė juk galybė.

Ar gi ne linksma? Negaliu čia visa-ko išdėti, nes butų perilga (ir ne tas čia mano tikslas.) Kas blaiviai žiuri i gyvenimą, teįsivaizdina Lietuvos veidą, koks jisai buvo prieš 1904 metus ir koks yra dabar. Anuomet Lietuvos-matūsės veide buvo matyti: liudnumas, vargas, nelaisvė, silpnybė ir didis nusiminimas; dabar gi — stiprėjimas, linksmumas, noras gyvuoti ir t. t.

Ir aš pats, šiuos žodžius rašas, anuomet vien tik gerais norais turėjau pasitenkinti, bežiurėdamas i pirmuosius lietuvių laikraščius, bet šiandien, ačiu tiems patiems laikraščiams, esu jau i žmones išėjęs, ant tiesos kelio atsistojęs. Tai reiškia, kad ir silpnybės stiprėja, žemumos kyla — ir vis tai ačiu gerajai spaudai!

Apie ką anuomet nė svaiojote nesvajota, tai šiandien jau padaroma. Ir tai tik dešimčiai metų praslinkus.

Ar-gi nebrangios mums tos sukaktuvės?! Argi neprivalėtu, kad mūsų širdis išreikštų pagarbos jausmų tiems, kurie del mūsų spaudos atgavimo pasidarbovo?!

Bet nepasitenkinkime vien tik džiaugsmu.

Pasižiūrėkime, Skaitytoriau, pavasari i atgijantią gamtą. Kyla javai, naudingi žolynai augmenys, įvairiausios puikiosios gėlės... Bet, žiūrėk, šale tų gerųjų dygsta ir auga piktažolių, visokių smirdėlių, kas atsitinka del netikusio žemės išdirbimo. Kartais pasitaisi, kad ir derliame lauke, jaigu ko-nors prie gero išdirbimo truko, ima sykiu su kviečiais augti bent-kiek ir svėrių, ir usnių, ir kukalių, ir kitokių piktažolių-nevdonių!...

Taip yra. Ir mūsų Tėvynės pavasariui prašvitus, kartu su geriais augalais, del apleisto tautos lauko, ėmė kilti ir tautos piktažolės, kurios beaugdamos teršia tėvynės dirvą, kartais nustelbdamos kai-kur nevieną reikalingą ir naudingą diegą. Ir tos piktažolės dedasi naudingomis ir ukininkui

tautai butinai reikalingomis.

Yra tai, šale gerosios, blogoji lietuvių spauda, nelaimingųjų mūsų išsigimėlių gaminama. Lyg tos piktažolės-smirdėlės javuose, ir jie dedasi Lietuvos švietėjais, tautai naudingais, butinai reikalingais ir žydi smirdančiais žiedais. Ir nesidrovi dar girtis!

Beprotris tik nesuprastu, kad tie mūsų išsigimėliai su savo smirdėle-spauda tik stelbia tautos javus, teršia Lietuvos orą; tvirkina jaunimą, tą ateities viltį, kvailina prastuolius, pasalomis knisa tikėjimą, tą pamatą arba vairą žmogaus gyvenime, dergia Bažnyčią...

Spaudzintas žodis tvarko viešąjį gyvenimą. Vos atgavome spaudą, kaip bema-tai kitokiosna stoja gyvenimas vėžėsna. Geroji spauda veda geran kelian, blogoji — blogajin.

Todel gerosios spaudos šalininkų priedermė palai-kyti gerąją spaudą, ją platininti, kad užkurtus kelią blogajai, ardančiai mūsų tautos gyvenimą.

Todel miñėdami šias brangias spaudos atgavimo sukaktuves, užsidedime, lietuviai katalikai, priedermė labiau prisirišti prie gerosios spaudos — ir palaikymu, ir platinimu. Nes negana džiaugtis, reikia ir darbu pasirodyti.

Kokių valandų pergyvenau taisiais metais ir ką jaučiu, šiandien visa tat čionai trumpai ir išdėjau spaudos atgavimo sukaktuvių paminėjimui.

"S."

PRANEŠIMAS.

Užsiliepsnojus karui Europoje, viso pasaulio žmonių akis ten nukreiptos ir laukiama nekantriai, kurioj pusėj bus pergalė, katra valstybė laimės šiame kare. Podraug įvairių tautų žmonės suskubo susijungti i kuopas ir tarias, kaip geriau ir greičiau pagelbėjus saviškiems, nukentėjusiems dabartiniame kare. Viso pasaulio žmonės pradėjo ne tik kalbėti bei rašyti, jogei būtinas reikalas yra dėti aukas ir anas pasiūsti nukentėjusiems žmonėms.

Mes, lietuviai, iš dalies irgi pradėjom budinti aukų rinkimo klausimą. Tačiau praktiškai dar labai mažai ką veikiam. Nors visi gerai žinom, kad Lietuva yra mušio lauko, ir kad Lietuvoje mūsų broliai labai daug nukentės ir daug ko pradedamos kai-kur nevieną reikalingą ir naudingą diegą. Ir tos piktažolės dedasi naudingomis ir ukininkui

Rodosi, mūsų visų privalumu turėtų būti didžiausias atbalsis — pradėti, ir tai umai, rinkti aukas nukentėjusiems mūsų broliams Lietuvoje.

Ir tai priderėtų veikti visiems išvien, padėjus šalin visus mūsų ligšiol gyvavusius partivumus ir neapsikentimus. Reiktų pasirodyti mums, jogei ir mes esame šeimyna sutartina tautos reikaluose, nes paduodam pagelbos ranką saviškiems nukentėjusiems.

Ar mes dabar tikrai pasirodysime, kad esame pasirengę paduoti pagelbos ranką saviškiems Lietuvoje? Tai paliudys trumpoji ateitis ir pastaroji atsakys i viršminėtą klausimą be jokio suklydimo. Mums reiktų aukas rinkti prie kiekvienos progos, taippat visoms lietuvių pašelpinėms draugijoms butinai reiktų paaukoti iš savo išdų mažiausia po šimtinę ar daugiau; taippat skirti dalį pelno nuo įvairių rengimų vakarų ir tt.

Turime pasistengti, kad mes, lietuviai, nemažiau milijono dolerių surinktumėm Lietuvos gelbėjimo fondan.

Kiek man teko sutaupyti centų, nelaikiau juos padėjus kur i saugią vietą, bet, nusipirkęs 1913 metais bilietą, leidžiausi i tėvynę Lietuvą, kad ten įvairiose vietose parinkti vaizdėlių krutamiems paveikslams. Keliaudamas per Lietuvą iškrapščiau visus savo kišenių, norėdamas vis kuodaugiau surinkti vaizdėlių iš mūsų tėvynės.

Nors nekurie žmonės manė, kad aš važiauvau Lietuvon tik pasigrožėti ir ten turėti gerus laikus, tačiau tas buvo visai netiesa. Aš važinėjau i Lietuvą su tikslu — parvežti i Ameriką Lietuvą krutamose paveiksluose. Nežiūrint to, kiek aš pakėliau vargo keliaudamas per Lietuvą ištisus keturis mėnesius, buvau tris kartus ten areštuotas už paveikslų traukimą, bet su rubliais visuomet galėjau išsisukti.

Taipgi buvau kartą išmaudytas šešupėj einant slapta iš Lietuvos i Prusų žemę, tačiau visgi manys tėvynės meilė neišdilo, keliauvau tolyn rinkdamas paveikslus. Keliaudamas atgal i Ameriką, pamiršau visus savo vargus ir nesmagumus, patirtus Lietuvoje.

Sugrįžęs i Ameriką ir išdirbęs paveikslus, tuojaus ėmiau rodyti gyvą Lietuvą po Ameriką lietuvių kolonijas. Pasileidęs kelionėn po Ameriką, tuojaus išgir-dam nuo žmonių visokias apkalbas, pavydas, butent, kad aš tuo savo pasiėgimu noriu palikti jau kokiuo pusmilijonieriumi; tačiau aš

keliaudamas per Ameriką per visą žiemą nesurinkau nei tų lėšų, kokias išleidžia savo kelionei i Lietuvą, kuri man daug lėšavo traukti paveikslus.

Kiek turėjau surinkęs centų už kelionę po Ameriką, štai vėl dabar tuos centus pašvenčiu del europinio karo paveikslų. Aš manau vėl ateinančios žiemos sezonu aplankyti lietuvių kolonijas. Nes šią vasarą pasisekė nuimti daug indomių paveikslų iš lietuvių amerikiečių gyvenimo. Ir dar daug paveikslų išdirbau iš Lietuvos, kuriuos 1913 metais buvau iš ten parsivežęs.

Taippat baigiu rinkti kolekciją apie dabartinį karą Europoje, nes gavau iš Francijos keliatą ratų judomų paveikslų iš karo lauko su daugybe ir šiaip sau iliustracijų. Šią vasarą aplankiau Penssylvaniją, Chicago, Brooklyno apylinkes, nuimdamas krutančius paveikslus iš lietuvių judėjimo.

Ateinančio žiemos sezono programas bus labai įvairus. Kurių kolonijų lietuviai žingeidais minėtus paveikslus matyti, aš i pakvietimą mielai pribsiu ir reikalaujamus paveikslus parodysiu. Taippat nuo visų vakarėlių, kokie kada bus rengiami ateinančią žiemą, nuo likusio pelno skirsiu dalį Lietuvos gelbėjimo fondui.

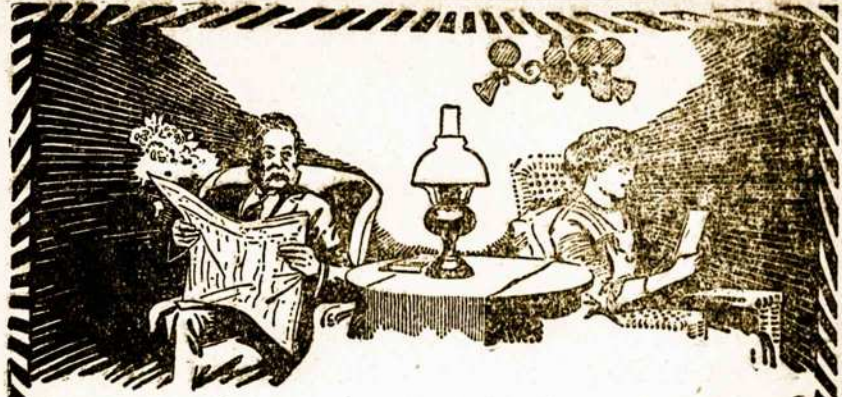
A. T. Račiumas,
630 Halsey st.,
Brooklyn, N. Y.

**Ar tu norėtum turėti
ukę ir buti vertu
\$35.000.00**

Dieninis darbininkas plitų dirbtuvėje Illinoje turėjo sutaupęs Bankoj \$450.00. Jis išvažiavo i Arkansas ir pirkio 40 akrų pigios žemės užmokant labai mažai. Jis dabar valdo 480 akrų derlingos žemės ir yra vertas \$35.000.00. Ten yra ta pati proga ir del tavęs. Rašyk arba atėk del pilnų informacijų pas: L. M. Allen, P. O. Box 718 LaSalle Station, Patarnavimas mūsų Agrikultūros Departamento tinkamas visiems norintiems žemės

'Lietuva' Benas
perkėle savo
buveinę.

Turime už garbę pranešti, kad "LIETUVA" BENAS turės savo buveinę prie 3251 Lime St., persikėlė i Antioho Lickio svetainę, prie 3301 S. Morgan St. Telefonas, Drove 2266. Susirinkimai ir praktikos atšimna kas penktąs vakarą 8:30. MINTAS BENAS PRIKLAUSO PIRMA "PROGRESSIVE FEDERATION MUSICIANS OF AMERICA, INC". Gerbiami Tautiečiai, reikalaujami muzikos baliams, apvaikšėjimams, ar kitokiems reikalingams, kreipkitės prie "LIETUVA" BENO unijatų muzikantų, kam gausite tinkamą muziką ir dailų patarnavimą už Jūsų pinigų. Visiems yra žinoma, kad daug randasi nepatyrusių ir "skeptų" muzikantų, kurie netinkamai išpildydami muziką daro gedą draugijoms. Todel kad išvengus to, komitetas samdydami muzikantus visados privalo paklausti ar prigili prie unijos, ar turi unijos kortą. Jei unijistas, tai beabejotais yra atsakanti įtarta prie muzikalistikos užduotės. Reikalaujanti muzikos visados kreipkitės prie.

Szvieša del Senstančių Akių

Geras regėjimas turi būti apsaugotas daugiau, negu bile kas kitas. Šiurkšti ar mirganti švieša vargina akis. Minkštai švelnius degimas

Rayo Lempos

yra geriausia švieša siuvimui, skaitymui ar bile dalykam vartojant akis nakties laike. Rayo lempa yra padaryta ant moksliškų principų. Dirbta iš tiro misingo — nikeliota. Uždegama be nuėjimo cilindrio arba kepurės. Lengva išvalyti ir atnaujinti knatą. Del gero degimo vartok Perfection Oil.

Klausk savo krautovinko.

STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)
CHICAGO, ILL.

Bell System

Armijai reikalinga daktarai, kad aprūpinti susirgusius ir sužeistuosius. Namų statytojai reikia architekto gerai išplenuoti budavonę.

Žmogui reikia tam tikro žinovo, kurs laiks nuo laiko, pasakytų jam, kaip sustiprinti savo kuno spėkas, kad turėti didžiausia išnašumą darbe.

Telefono ėmėjui reikia telefono experto, idant jam prigelbėti išrinkti geriausia patarnavimo būdą, pritaikinto prie jo reikalavimų ir kad patarti jam, kaip padidinti telefono išnašumą jo bižniui auganti.

Ar reikalinga vienas extension ar du, ar reikia additional trunk line, ar reikia Private Branch Exchange — trukumas vieno ar kito gali pagadinti išnašumą bižnio. Pasiklausk mūsų komercialio departamento. Tas nieko nekainuoja.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Prašyk S-O-L-O

Teisingai padaryta degtinė iš nepaprastai puikaus mišinio. Per daugeli metų sendinta balto ažuolo bačkose pirm suteikimo publikai miniai švelnios prieprovos daro SOLO degtinę geru vaistu šeimynų

"Ant
baro
geriausia"

Žmonės supranti vertę geros rūginės degtinės orderiuoja SOLO Kliubuose, Hoteliuose ir Salionuose. Yra tai geriausias gėrymas. Užganėdina kiekvieną žmogų. Nusipirk bonką savo šeimynai.

Reikalauk S-O-L-O

STRAUS BROS CO. Distillers - Chicago,
216 W. Madison St. A. Chaposko ir T. Podlaskis, Lietuv. Agentai.

Užsisakykite

Amerikos Lietuvių Dienraštį

"KATALIKA"

DIE NRAŠTIS "KATALIKAS" yra bepartyvis visuomenės, politikos ir literatūros laikraštis. "KATALIKAS" kasdiena spaudzina naujausias ir svarbiausias žinias iš viso pasaulio, kasdien plačiai rašo apie karo bėgi Europoje. I "KATALIKĄ" rašo straipsnius žymiausi mūsų rašėjai. Visi užsisakykite Amerikos Lietuvių dienraštį "KATALIKĄ."

Dienraštis "KATALIKAS" lėšuoja Suv. Valstijose ir Kanadoj, metams \$5.00, pusei metų \$3.00, trims mėnesiams \$1.75. Užsienyje, Europoje ir kitur: metams \$7.00, pusei metų \$4.00. Prenumeratą siųsti adresu:

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS "KATALIKAS"
3249 South Morgan Street,
Chicago, Illinois.

TELEGRAMOS.

**VOKIEČIAI PRISIPAŽI-
STA PRIE NEPASISEKI-
MO LIETUVOJ.**

(Pabaiga nuo 1 pusl.).

Toliau vokiečiai oficialiai praneša, kad tolimesnis rusų žengimas esąs suturėtas. Iš Karaliaučiaus pribuvo sustiprinimų. Priegtam vokiečių armijai gabenama daugiau artilerijos.

Ruskoje Slovo paduoda savo korespondento aprašymą mušio prie Nemuno. Korespondentas sako, kad daugybės vokiečių padėjo ten savo galvas. Tukstančiai lavonų, sako, tysoja ant kairiojo Nemuno kranto. Rusų artilerija, veikdama nuo dešiniojo Nemuno kranto, darė didžias skerdynes vokiečių eilėse.

Nors mušiai Suvalkioj buvo smarkūs, dideli ir kruvini, bet tai dabar tik pradžia nuožmesnių skerdynių. Diena po dienos laukiama prasidedant didžiųjų skerdynių visu Lenkijos ir Suvalkijos parubežiu. Mušio linija tęsis nuo Virbaliaus iki Krakovo. Reikia spėti, kad Lenkijos parubežį bus nuožmesnės skerdynės.

Austrai sako, kad vokiečių ir austrų įsiveržimas į Lenkiją buvo netikėtas del rusų. Austrai sako, kad iš Galicijos rusai atitraukė gerokai kariuomenės ir pasiuntė į šiaurę, ty. atremti vokiečius, besiveržiančius į Lenkiją.

Dabar vokiečiai su austrais ir rusai tik renkasi vietas ir taiso drutvietes, o paskui prasidės baisėnis mušis, negu ligšiol buvusieji Francioj. Ir tas mušis turės didesnę svarbą šitaime kare, negu mušiai Francioj.

Rusai praneša, kad Suvalkioj ant mušio lauko daug rasta jaunų vaikinių lavonų. Kaikurie galėjo turėti po 17 ar 18 metų.

Paliatė karas.

Washington, spalio 8. — San Domingo respublika pajuto geroką karo smugį, nors ir neįvelta karan. Mat, ji vedė apščią pirklybą su Vokietija. Gabeno Vokietijon daugybę tabokos, kokao ir kitų daiktų.

Berlyne badas ir riaušės.

Paryžius, spalio 8. — Korespondentas iš Kopenhago praneša, kad bedarbių skaičius kasdien didina. Visoj Vokietijoj. Riaušės buvo kilusios Berlyne, kuomet minia laukė ir nesulaukė atidarant krautuvį, kur prizadėta pigiai parduoti valgomuosius daiktus. Vorwaerts skelbia, kad padėjimas esąs labai skurdus. Didžioji katastrofa tik prasidedanti.

**PUSĖ MILJONO PIRŠ-
TINIŲ DEL KAREIVIŲ.**
Londonas, spalio 8. —

Rusijos didysis kun. Michailas, kurs nuo senai apsigyveno Anglijoje, sumanė parupinti 500.000 vilnionių pirštinių del Anglijos armijos. Atsisaukė į visuomenę, kad tame jam pagelbėtų.

RUSIJA UŽTRAUKSIAN-
TI PASKOLĄ.

Petrogradas, spalio 8. — Rusijos valdžia nusprendė užtraukti \$250.000.000 (500.000.000 rublių) vidurinės paskolos po 5%. Valdžia tikisi, kad bus galima tiek surinkti, nes karas, anot Rusijos valdžios, puseitinau jau sekasi.

REIMS TEBĖRA
UGNYJ.

Londonas, spalio 8. — Šiaurės rytinė Reimso dalin dar tebkrinta vokiečių bombos ir daro visokias jeibes. Baisumą padidina vokiečių atakos iš oro. Dažnai vokiečiai skraido Reimso padangėse ir meta bombas. Stengiasi sumaikinti geležinkelio stotį. Tas jiems ligšiol nepasisekė. Viena bomba iš oro užmušus keturioliką žmonių.

ATAKUOS ANGLIJĄ IŠ
ORO.

Haaga, spalio 8. — Grafas Zeppelin labai veikia Wilhelmshavene. Taiso oro laivyną, kad juo atakuoti Angliją iš oro. Anglijoj kai kurių prisibijoma tos atakos. Kaikurie apsidraudinėja savo namus ir savo gyvastis apdraudos kompanijose.

Kaizeris nuo senai noris kaip nors kuoskaudžiausia įkasti Anglijai. Sako, kad del to kaizeris atstotęs von Moltke, kurs priešingai buvo atakuoti Angliją iš oro. Von Moltke sakė, kad visi orlaiviai reikalingi del armijos.

POPEŽIUS MELDŽIASI
UŽ TAIKĄ.

Roma, spalio 8. — Baroniene von Wedel Jarsburg atsilankius pas popežių praneša, kad jis melstų už Austro-Vengriją. Tarė jai popežius:

„Aš meldžiuos už taiką ir tikiu, kad Dievas taip daleis, jog pergalė bus vertin-gu pusej.“

JAPONAI UŽĖMĖ SALĄ.

Pekinas, spalio 8. — Iš vokiškų šaltinių sužinoma, kad Pacifike japonai užėmė Yap salą. Ta sala nuo 1899 m. prigulėjo Vokietijai.

Japonai darė antpuolį ant Tsing-Tao. Likę atmušti. Tame antpuolyje japonų žuvė 2.500.

CARAS SUMALSIAS VO-
KIETIJĄ IR AUSTRIJĄ.

Milanas, spalio 8. — Kunigaikštis Tenchtenberg, caro brolėnas, pasakė, kad caras prisiekęs Anglijai ir Francijai sumušti Vokietiją ir Austriją. Taikos nebusi iki pavasario. Atėjus žiemai rusų armija nesustosianti veikti.

Iš Chicago.

PRASIDĖJO ANGLIŠKOS
KALBOS PAMOKOS.

Pereitą penktadienį Fellowship House, po num. 831 W. 33 Pl., prasidėjo angliskos kalbos pamokos. Užsirašė tik 30 asmenų, o ten gali sutilpti 75 asmenys. Argi jau tik tiek teatsiranda ant Bridgeporto jaunų vyrų ir merginų, kuriems reikia pasimokinti angliskos kalbos?

Pamokas ves trys mokytojai — p. Marsch, teisių studentas Chicago universitete, ir du Y. M. C. A. mokytojai. Yra pamokostiemis, kurie visai nemoka, arba mažai temoka ir tiems, kurie jau daugiau supranta. Tos pamokos bus visai uždyk.

Dar padaryta dvi pamokos pilietybės moksloose. Viena tiems, kurie nori išsiimti pilietybės poperas ir antras skyrus tiems, kurie jau yra piliečiai, bet nori išmokyti nuodugnai apie šios šalies teises, surėdymą, istoriją ir visa tą, kas reikią žinoti, kad tinkamai balsuoti. To skyriaus mokiniai bus nuvedami į teismo rūmus (court) ir išpasakojama, kur ir kaip atliekama visokie valdymo reikalai. Bus pakviečiama geri kalbėtojai paaiškinti apie svarbesnius valstybės klausimus. Bus išguldoma, kaip valdosi miestas, valstija ir visa šalis. Taigi bus svarbūs dalykai išgvildenami ir visa tai kiekvienam žinotina.

Rytoj pamokos prasidės 7:15 val. vak. Dar yra vietos del 45 asmenų. Tegu lietuviai ir lietuvaitės jas užima.

SIUNTINIŲ KRASA IR
VALGOMIEJI PRO-
DUKTAI.

Nedaug ligšiol atsiliepė fermerių ir Chicago postmeisterio pakvietimą kas link siuntinėjimo krasa komplementams valgomų produktų nuo savo farmų. Atsiliepė ligšiol tik penki fermeriai, tarp kurių esanti ir viena moteris iš Montrose, Iowa. Pastaroji, tarytum, del juoko, padavė taip augstas kainas, kad iš jos niekas negali pirkti. Pav., ji tuziną kiaušinių apkainuoja 40c., sviesto svarą 50c. Matyt, fermeriai nenori užsiimti tokio „business“.

ANTRA MIESTO TUR-
GAVIETĖ.

Antrosios miesto (municipalės) turgavietės atidarymas gali būti žymiai suvėluotas, kadangi mažesniųjų parkų komisijos pirmininkas, ald. Capitain, protestuoja priešais norėjimą panaudoti parkus minėtoms turgavietėms. Antroji turgavietė norėta atidaryti Congress parke.

MIRĖ LIETUVĖ.

Nekokia Julija Gejilvas (?), lietuvė, 19 metų, 3113 So. Halsted st., pereitą antradienį mirus nuo žaizdų, apturėtų nuo gatvekario.

UŽ VIENĄ ATSAKYS
DAUGELIS.

Iš Ridott, Ill. neseniai Chicago atkeliavus 16 me-

"KATALIKO" DIENRAŠ-
ČIO GENERALES AGEN-
TUROS, KUR GALI-
MA GAUTI PA-
VIENIUS NUM.
PO 2 CENTU.

CHICAGO, ILL.
M. J. Damijonaitis
901 W. 33rd St.

V. Daukša,
4513 So. Wood St.

M. M. Dudas
3815 So. Kedzie Ave.
Jagello's Pharmacy
4559 So. Hermitage Av.

P. Kenutis
3238 S. Halsted St.

J. J. Pelekas
1802 W. 46th St.

K. Ražynas
2341 W. 23rd St.

M. J. Tananevičiaus
670 W. 18th St.

M. Wabol
1700 N. Ashland Av.

A. L. Zacharevičiaus
2336 S. Oakley Ave.

BRIDGEPORT, CONN.
J. L. Dubis
695 S. Main St.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemakas
785 Bank St.

J. P. Wasiliauskas
820 Bank St.

NEW HAVEN, CONN.
Kaz. Makarovičius
235 Wallace St.

HARTFORD, CONN.
J. Milauskas
23 Sheldon St.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.
P. Borzeika
320 E. 14th St.

WAUKEGAN, ILL.
Jozas Matulonas
1408 Lincoln Av.

ROCKFORD, ILL.
J. Rackauskas
1202 S. Main St.

C. Miklas,
1025 S. Main St.

SOUTH CHICAGO, ILL.
T. Trijonis
8756 Houston Ave.

SAINT CHARLES, ILL.
M. Tarabilda,
Box 16.

ty mergaitė, nekokia Thelma Boyer, su tikslu eiti mokslus, bet čia patekus nešvarion draugijon ir nupuolus žemyn, taip kaip su daugeliu mergaičių pasitai-ko. Galų galė ji pateko į policijos rankas ir teisėjas Fry nusprendė ją pasiųsti atgal pas tėvus į Ridott. Negana to. Tasai pats teisėjas išdavęs net 27 warrantus — areštuoti kelis jės suvedžiotus ir kelių restoranų bei salūnų savininkus, kur minėta mergaitė praleidžius „geruosius“ laikus su savo „mylimiausiais“. Salūnų savininkai traukiami atsakomybėn už svaigalų pardavinėjimą nepilnamečiams.

ŠAUDYMAI MIESTE.

Detektivu Monaghan ir Egan vakar po pietų vedė (taip bent policijos tvirtinama) policijos nuovadon žinomą Chicago politikierių avanturistą Ch. P. Bertsche. Ant Randolph gatvės, netoli Clark g., Bertsche eidamas išsitraukęs revolvėrį ir ėmęs į detektivus šaudyti. Detektivai nepaliko jam kalti ir visi susisaukė. Tos „batalijos“ pasekmės tokios: mirtinai sužeista Bertsche, detektivu Monaghan ir Egan ir nuo ugnies apdraudimo kompanijos agentas Spira ir sužeista du praėviu Owens ir Schmidt. To žudymosi tikroji priežastis tikrai dar nežinoma, bet manoma, kad tai bus pačios policijos provokacija, kadangi Bertsche buvęs pačios policijos priešininkas ir ne vieną policiantą ašis iš šiltos vietos iškėlęs.

Kaip ten nebūtų, bet vietos policijai reikty jau tikrai radikalių reformų.

MUSŲ SKAITYTOJŲ DOMAI
Ant Town of Lake.

Generališkas agentas ant Town of Lake, kuris rūpinasi visais Amerikos Lietuvių Dienraščio „KATALIKO“ reikalais: pristato į namus dienraštį, priima prenumeratą, spaudos darbus, apgarsinimus ir t. t.

Todel prašome visų mūsų skaitytojų su reikalais kreipties tiesiog į mūsų agentą šiuo adresu:

JUOZAPAS PALEKAS
1802 W. 46th St., Chicago, Ill.

MUSŲ SKAITYTOJŲ
DOMAI.

ant WEST PULLMAN
Generališkas agentas ant West Pullman, Ill., kuris rūpinasi visais AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠČIO „KATALIKO“ reikalais: pristato į namus dienraštį, priima prenumeratą, spaudos darbus, apgarsinimus ir t. t.

Todel prašome visų mūsų skaitytojų su reikalais kreipties tiesiog į mūsų agentą šiuo adresu:

B. Sluz,
738 W. 119 St.
West Pullman, Ill.

DR. RENFER

VYRŲ LIGŲ SPECIALISTAS

Gydo įvairias vyrų ligas. Patari-
mai dykai. Viena kaina visiems.
Praktikuoju toj vietoj per daugel me-
tų.

Valandos:
Nuo 8 ryto iki 8:30 vakare.

1827 Blue Island Avenue
Kampus 18tes gat. Kambariai 5-8

TANANEVICZ SAVINGS
BANK

JONAS M. TANANEVIČIAUS, Sav.

3249-53 S. Morgan Street, Chicago, Ill.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams. Procentus išmoka du sykiu per metą, Sausio 1 d. ir Liepos 1 diena.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago miesto.

PERKA ir parduoda namus ir lotus Chicagoje ir kitose miestuose.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago iš kolektojuoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėstis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biiznyje.

Jokis biznierių be bankos čekių negali šiadien atsiskaityti save biiznį vesti.

PADARO Doviezenastis ir visokius kitus rejeantališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Kas norite turėti savo pinigų saugioje vietoje, tai kreipkitės į šią Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vak.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vak.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

PARSIDUODA.

Parsiduoda bučernė, o jei norima, tai ir grocernė. Parlavimo priežastis, kad negaliu apsidirbti Lietuvių apgyventa vieta.

Adresas:
1823 Canalport Ave.

PARSIDUODA NAMAI FARMOS
IR LOTAI LABAI PIGIAI.

Pasiskubinkite pirkti, kol turite progą pirkti pigiai, nes jų kainos į trum-pą laiką pakils. Platenioms žinioms kreipkities į

TANANEVICZ SAVINGS BANK
K. J. Filpovich, Pardavėjas.
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Skyriaus
Bosas žino

kas yra tikras malonumas iš tabokos. Jis randasi lauke visokiam ore, ir tie čysti minkšti sveiki cigaretai, kuriuos jis susisuka iš šviežias, saldžios, kvėpiančios NAVY tabokos palaiko jo linksma upą.

GAIL & AX

NAVY

Long Cut Tobacco

„Geriausio Taboka Geriausiam Pakelyje“

Mes laikome šituos nunokusius švelnius Kentucky Burley lapos kol jie pasidaro taip saldūs, švelnius ir kvėpianti, kad jus galitumėt pasigėrėdama sveiki rukt visą dieną. Mes supjaustome juos į ilgus šilkinus straipsčius, kad būtų galima lengvai susisukti apskritas geras cigaretas.

Jokia kita taboka neturi tokios stebėtinios skonies kaip NAVY. Ir NAVY pakelis su keturiais apvyniojimai užlaiko tą gardumų ir kvapų tabokoje.

DYKAI

Klausk pardavėjo kad duotų dykai popierėlių knygėle prie kiekvieno 5c NAVY pakelio.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY